

Zákon o spotřebitelském úvěru: jak se jeho změny promítly do praxe?

Na začátku prosince to byly přesně tři roky, co vzešel v platnost nový zákon o spotřebitelském úvěru. Důvodem a hlavním cílem jeho úpravy byla především regulace trhu s úvěrovými produkty a také lepší ochrana dlužníků. Přestože nový zákon pomohl v mnoha ohledech urovnat základní pravidla půjčování, a tak i zajistit lepší bezpečnost pro obě strany, stále je ještě na čem pracovat. Co se s touto novelou změnilo? A v jakých oblastech stále zůstávají mezery?

Omezení sankcí za potíže se splácením

Velkým problémem byly před rokem 2016 nepřiměřené sankce za zpoždění se splátkami, na kterých spousta pochybných společností vydělávala velké peníze. Nový [zákon o spotřebitelském úvěru tyto sankce omezil](#). Věřitelé díky němu mohou v případě prodlení požadovat **pouze poplatek ve výši nákladů, které musel vynaložit v souvislosti s prodlením splátek**. Jestliže tento limit převyší, považuje se za smluvní pokutu.

Co se týče úroků z prodlení, tak [nesmí překročit limit určený zákonem](#). Ten odpovídá výši *repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 8 procentních bodů*. Mimo to si také může zaúčtovat smluvní pokutu v rámci 0,1 % denně vypočítaného z částky po splatnosti. Všechny zmíněné typy sankcí **nesmí po vzájemném sečtení přesahovat polovinu celkové výše spotřebitelského úvěru** a zároveň ani 200 000 Kč.

Změny zasáhly i zesplatnění dluhu

Jestliže jste neuhradili splátku, kdy jste měli, poskytovatel vás bude několikrát kontaktovat, pošle vám upomínku a v krajním případě i výzvu k odeslání vaší splátky. Jestliže všechny tyto snahy o komunikaci budete ignorovat, věřitel po vás může chtít, abyste svůj dluh zesplatnili. To znamená, že mu **budete muset celou dlužnou částku vrátit** - její výše se však lehce mění.

Dříve musel dlužník uhradit celý zbytek dluhu včetně úroků z prodlení a dalších sankcí. Nyní se však zesplatnění **týká pouze nesplacené jistiny úvěru a tím pádem nezahrnuje jeho budoucí náklady**. Změna spočívá také v tom, že poskytovatel musí dlužníka vyzvat k úhradě splátky a dát mu minimálně měsíc na to, aby ji zaplatil.

Žádné platby před uzavřením smlouvy

Nově po vás poskytovatelé spotřebitelských úvěrů **nesmí požadovat žádné poplatky před tím, než s ním uzavřete smlouvu**. Výjimkou by mohly být například platby za účelem náhrady daní, správních a dalších poplatků nebo účelně vynaložené náklady na ocenění předmětu zajištění, tedy například nemovitosti.

Zvýšené nároky na nebankovní poskytovatele

Pravděpodobně nejzásadnější změna, kterou nový zákon o spotřebitelském úvěru přinesl, se týká nebankovních věřitelů. Dříve totiž mohl půjčky poskytovat prakticky každý, kdo si založil živnost, což

vedlo ke vzniku řady společností, které neměly čisté úmysly. Dnes už se poskytovatelem nebo zprostředkovatelem úvěrů mohou stát **pouze společnosti, které mají platnou licenci od České národní banky**. Pro založení nebankovní úvěrové společnosti je také podmínkou počáteční kapitál v minimální výši 20 milionů korun.

Když si tedy porovnáte dostupné [nebankovní půjčky](#) a podíváte se na společnosti, které je poskytují, můžete si být jisti, že se jedná pouze o firmy disponující licenci od České národní banky. Jestliže však máte pochyby, **můžete si to sami ověřit ve veřejném registru všech subjektů**. Zde si můžete nejen ověřit, zda je firma oprávněná k této činnosti, ale také zjistit další informace jako například o pokutách, které mu byly uděleny.

Co je ještě potřeba vypilovat?

Navzdory tomu, že jsou poskytovatelé ze zákona povinni důkladně prověřovat bonitu žadatelů o půjčky, **kontroly registrů dlužníků se to netýká**. Není tedy žádným překvapením, že na trhu stále najdete půjčky bez registru, kde se schopnost splácet půjčku prověřuje jiným způsobem. Bohužel se často jedná o příčinu toho, že se lidé zamotají do dluhové pasti - oni sami svůj finanční stav totiž často objektivně posoudit nedovedou.

Další mezerou v zákoně, o které se v souvislosti se spotřebitelskými úvěry jedná dodnes, je výše úrokových sazeb. Problémem jsou především různé typy krátkodobých úvěrů, u kterých **úroky často několikanásobně převyšují výši vypůjčené částky**. Zatím však nedošlo k jednotné shodě na tom, jak vysoký strop by se měl v tomto případě nastavit, ani zda by se mělo jednat jen o regulaci úrokové sazby, nebo rovnou i RPSN. Je tedy sice jasné, že k určitým změnám v tomto ohledu stoprocentně dojde, otázkou však zůstává, kdy k tomu skutečně dojde.

Zdroje: [Mesec.cz](#) | [Cnb.cz](#) | [Bezvamoney.cz](#)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prémiový rezidenční komplex Bakers Court přináší na realitní trh komfortní bydlení s 5* službami](#)
- [ESG Simple jako praktická opora pro ESG reporting malých a středních podniků](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [V lednu přišel šok. Ze seznamu zmizely tisíce soudních překladačů](#)
- [Koupě nemovitosti v Rakousku: vedlejší náklady v praxi](#)
- [Legal Innovation Day 2026: Praktické využití umělé inteligence v právní praxi](#)
- [Prémiový rezidenční komplex Bakers Court přináší na realitní trh komfortní bydlení s 5* službami](#)
- [Festival jako prestižní teambuilding](#)
- [Spojení Generali České a Právní ochrany D.A.S. přináší první výhodu: navýšení pojistného limitu na 5 milionů](#)
- [Kultura jako prestižní benefit: Proč by právní firmy měly sázet na „inteligentní zážitky“? Rozhovor s JUDr. Martinou Jankovskou](#)
- [Wolters Kluwer uvádí na český trh AI právní pracovní prostor Libra s integrovaným obsahem ASPI](#)